

Home>Een beoefenaar van een juridisch beroep vinden>**Een deskundige zoeken**

Een deskundige zoeken

België

I. Lijsten en registers van deskundigen

Uitsluitend de personen die, na beslissing van de minister van Justitie of de door hem gemachtigde ambtenaar en zulks na advies van de aanvaardingscommissie, opgenomen zijn in het nationaal register voor gerechtsdeskundigen en voor beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken, zijn gemachtigd om de titel van gerechtsdeskundige te voeren en bevoegd om opdrachten als gerechtsdeskundige te aanvaarden en uit te voeren of om de titel van beëdigd vertaler, tolk of vertaler-tolk te voeren en bevoegd om de hen bij de wet toevertrouwde vertaal- of tolkwerkzaamheden te verrichten die hen bij wet zijn toevertrouwd.

In het genoemde register zijn ingeschreven, natuurlijke personen die:

onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie of er wettelijk verblijven;

niet veroordeeld zijn bij een in kracht van gewijsde gegane veroordeling, zelfs niet met uitstel, tot een correctionele of criminele straf, bestaande uit een geldboete, een werkstraf of een gevangenisstraf, behoudens veroordelingen wegens inbreuken op de wetgeving betreffende de politie over het wegverkeer en behoudens veroordelingen die volgens de minister van Justitie kennelijk geen bezwaar vormen voor de uitvoering van deskundigenonderzoeken in het domein van deskundigheid en specialisatie waarvoor ze zich in de hoedanigheid van gerechtsdeskundige hebben laten registreren of voor de uitvoering van de vertaal- of tolkwerkzaamheden door de beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken, in de talen waarvoor ze zich hebben laten registreren in de hoedanigheid van beëdigd vertaler, tolk of vertaler-tolk.

Dit is ook van toepassing op personen die in het buitenland tot een soortgelijke straf zijn veroordeeld bij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis.

ten minste 21 jaar oud zijn voor wat betreft de beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken;

het bewijs leveren dat zij over de nodige beroepsbekwaamheid en juridische kennis beschikken;

schriftelijk verklaren ter beschikking van de gerechtelijke autoriteiten te staan

het bewijs leveren van hun beroepsbekwaamheid en juridische kennis;

zich ertoe verbinden een permanente opleiding op hun vakgebied te volgen

zich ertoe verbinden de deontologische code na te leven die door de Koning werd opgesteld en die minstens de beginselen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid bevat

een eed hebben afgelegd.

De Federale Overheidsdienst Justitie beheert het register en werkt het permanent bij.

De opname in het nationaal register geldt voor een periode van zes jaar, die telkens verlengd kan worden voor dezelfde duur. Op dit moment zijn de inschrijvingen slechts voorlopig totdat de aanvaardingscommissie is opgericht. De aanvaardingscommissie is begin juni 2019 met haar werkzaamheden begonnen. Alle bijna 4000 deskundigen/vertalers/tolken moeten vóór 30 november 2022 gescreend worden.

Er is een overgangsregeling voorzien die bepaalt dat deskundigen die voor de gerechtelijke overheden werken uiterlijk zes jaar na de inwerkingtreding van de wet van 10 april 2014 aan de bepalingen ervan moeten voldoen. Bijgevolg wordt de inwerkingtreding uitgesteld tot 1 december 2022.

Op 24 december 2020 is een nieuwe wet van 20 december 2020 in werking getreden, waardoor alle deskundigen in de voorlopige databank kunnen worden opgenomen. Hun voorlopige opname is beperkt tot 30 november 2022.

Momenteel hebben alleen rechters toegang tot dit register. In de toekomst moet het voor iedereen toegankelijk zijn op de website van de Federale Overheidsdienst Justitie.

Om in het register opgenomen te worden, moet een deskundige bewijzen dat hij over de nodige beroepsbekwaamheid en juridische kennis beschikt (art. 555 /8, 4°, Gerechtelijk Wetboek).

Dit bewijs wordt geleverd:

Wat de beroepsbekwaamheid betreft:

voor de gerechtsdeskundigen, een diploma in het domein van deskundigheid waarvoor de kandidaat zich als gerechtsdeskundige laat registreren en een bewijs waaruit vijf jaar relevante ervaring gedurende een periode van acht jaar voorafgaand aan de aanvraag tot registratie blijkt, of bij afwezigheid van diploma, het bewijs van vijftien jaar relevante ervaring gedurende de twintig jaar voorafgaand aan de aanvraag tot registratie;

voor de beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken, elk diploma dat is behaald of elk bewijs waaruit minimum twee jaar relevante ervaring gedurende een periode van acht jaar voorafgaand aan de aanvraag tot registratie blijkt of elk ander bewijs van de kennis van de taal of talen waarvoor hij zich laten registreren heeft; De gerechtsdeskundigen en de beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken die in een ander land van de Europese Unie gedomicilieerd zijn, kunnen hun beroepsbekwaamheid bewijzen door een opname in het gelijkaardig register van hun land, waarvan zij het bewijs leveren. Een door het Federaal parlement goed te keuren koninklijk besluit zal de verplichtingen bepalen inzake "permanente opleiding en bijscholing".

Wat de juridische kennis betreft: door een getuigschrift afgegeven na het volgen van een opleiding die beantwoordt aan de voorwaarden die zijn vastgesteld bij [koninklijk besluit van 30 maart 2018](#).

II. Vergoeding van de gerechtsdeskundigen

In het deskundigenonderzoek in burgerlijke zaken wordt de vergoeding van de gerechtsdeskundige door de partijen vastgesteld. De rechtbank heeft echter het laatste woord en kan beslissen om het voorgestelde ereloon van de deskundige te verminderen.

Bij deskundigenonderzoeken in strafzaken wordt het ereloon bij Koninklijk Besluit vastgesteld.

Partijen kunnen geen rechtsbijstand krijgen met betrekking tot de erelonen van de gerechtsdeskundige.

III. Aansprakelijkheid van de gerechtsdeskundigen

Gerechtsdeskundigen worden aansprakelijk gesteld volgens de algemene regels (onrechtmatige daad/contractenrecht). De aansprakelijkheid van de gerechtsdeskundige is niet bij wet begrensd tot een bepaald maximum.

IV. Aanvullende informatie over de procedure voor gerechtsdeskundigen

De voornaamste wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op gerechtelijke expertises in België zijn

[Art. 962 - 991 undecies van het Belgisch Gerechtelijk Wetboek](#): (tekst beschikbaar in het Nederlands, Frans en Duits).

Het Belgische recht maakt geen onderscheid tussen verschillende soorten deskundigen, maar kent alleen de gerechtsdeskundige. Het maakt alleen een onderscheid tussen gerechtsdeskundigen enerzijds en vertalers/tolken anderzijds.

Deze titel is beschermd.

1. De aanstelling van deskundigen

Volgens het Gerechtelijk Wetboek kunnen alleen rechters en onderzoeksrechters en/of de procureur des Konings een gerechtsdeskundige aanstellen.

Het is de rechtsonderhorigen echter niet verboden hun eigen gerechtsdeskundige om advies te vragen. Een dergelijke particuliere deskundige wordt een "technisch adviseur" genoemd. Hun tussenkomst is niet bij wet geregeld.

Art 962 van het Belgisch Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat: *"De rechter kan, ter oplossing van een voor hem gebracht geschil of ingeval een geschil werkelijk en dadelijk dreigt te ontstaan, deskundigen gelasten vaststellingen te doen of een technisch advies te geven. De rechter kan daarbij de deskundigen aanwijzen waarover partijen het eens zijn. Hij kan van de keuze van de partijen slechts afwijken bij een met redenen omklede beslissing. [...]"*.

a) De aanstelling door een rechter

Er is geen verschil tussen de aanstelling van een gerechtsdeskundige in het kader van een procedure voor een burgerlijke rechter of een procedure voor een strafrechter. De artikelen 555/6 tot 555/16 van het Gerechtelijk Wetboek zijn zowel van toepassing op burgerlijke als op strafzaken (art. 2 van het Gerechtelijk Wetboek).

Behalve zoals bepaald in artikel 555/15 van het Gerechtelijk Wetboek (spoedeisende gevallen of geen gerechtsdeskundige met de vereiste deskundigheid en specialisatie), zijn rechtbanken verplicht om een deskundige te benoemen die is opgenomen in het Nationaal Register van gerechtsdeskundigen.

De burgerlijke rechtbanken hebben een discretionaire bevoegdheid om elke gerechts deskundige te benoemen die in het register is opgenomen en die zij geschikt achten voor de voorgestelde opdracht. Zij kunnen ook door de partijen gekozen gerechtsdeskundigen aanstellen en mogen niet van deze keuze afwijken, behalve in het geval van een gemotiveerde beslissing.

De deskundigen zijn wettelijk verplicht na te gaan of zij niet in een belangenconflict verkeren.

b) De aanstelling door de partijen

Elke partij kan in burgerlijke zaken het advies van haar eigen gerechtsdeskundige inwinnen. Een dergelijke deskundige wordt een "technisch adviseur" genoemd. Wanneer de partijen een "technisch adviseur" aanstellen, hoeven zij geen bijzondere regels of procedure te volgen.

2. Procedure

De rechter heeft een discretionaire bevoegdheid om te beslissen of een deskundige nodig is voor het geschil of om de waarheid vast te stellen.

De rol van de gerechtsdeskundige bestaat erin de rechter een advies te geven in antwoord op de specifieke opdracht die de rechter hem heeft toevertrouwd.

De rechter is nooit gebonden door het advies van de gerechtsdeskundige.

In de burgerlijke procedure houdt de rechter toezicht op het verloop van het deskundigenonderzoek en ziet hij toe op de eerbiediging van de termijnen en op het tegensprekelijk karakter ervan.

De deskundige moet zich houden aan de termijnen van zijn opdracht.

Partijen kunnen het verslag betwisten door middel van verklaringen en door een tegenexpertise in te dienen.

De deskundigen mogen tijdens de procedure contact hebben met de partijen, maar om het beginsel van het tegensprekelijk debat te eerbiedigen, moeten alle mededelingen worden gedaan in aanwezigheid van alle partijen.

a) Verslag van de deskundige

De resultaten van het deskundigenonderzoek worden in een verslag.

Het rapport bevat de vooronderzoeken, de werkzaamheden en bevindingen van de deskundige en zijn conclusies. Het bevat ook alle documenten die door de deskundige zijn geraadpleegd.

Het eindverslag wordt ingediend bij de rechtbank die de deskundige heeft aangewezen.

In burgerlijke zaken kan de rechter, indien hij niet de nodige ophelderingen vindt, ofwel de uitvoering gelasten van een aanvullend deskundigenonderzoek door dezelfde gerechtsdeskundige, ofwel de uitvoering gelasten van een nieuw deskundigenonderzoek door een andere gerechtsdeskundige.

b) Hoorzitting

Het gerecht kan de deskundige ter terechtzitting horen. Op verzoek van de deskundige of van de partijen kan de rechter ook de technische raadgevers van de partijen horen.

Laatste update: 05/05/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.